Zvláštní oddíl věnoval autor pravoslavné církvi v Benátkách. Již ve XIII. stol. nalézáme v Benátkách pravoslavnou řeckou kolonii, která v prvé pol. XV. stol. čítala téměř tisíc rodin. Bylo mezi nimi i mnoho Slovanů. Po Florecké unii počala římská kurie pokládati pravoslavné, zvláště v těch zemích, v nichž panovala víra latinská, za uniaty.

Přechodem Dalmacie pod moc benátské republiky (r. 1699 a 1718) nabyl srbský živel převahy nad řeckým. Prvé místo v přímořských církevních obcích zaujímají znenáhla Srbové, a srbští duchovní zaměňují řecké, následkem čehož se zavádí místo řecké bohoslužby slovanská.

Po smrti benátsko-dalmatského biskupa Melentia Tipaldiho († 1713) přerušila se na 69 let pravidelná řada benátskodalmatských biskupů (filadelf. arcibiskupů). Nový biskup dosazen teprve r. 1782. Za celou tu dobu neměla církev dalmatská žádného svazku s církví v Benátkách.

Velice trpěla dalmatská pravoslavná církev počínajíc r. 1713, když se stal zaderským arcibiskupem Vincenc Zmajević. Aby vyhubil pravoslavnou víru v Dalmacii, umínil si založiti illyrský seminář k vychovávání kněží, kteří by sloužili mši ve slovanském jazyku (hlaholskou mši). Chtěl tak připoutati k latinské církvi chorvatský lid na dalmatské pevnině, který náležel k východní církvi. Seminář byl otevřen teprve tři léta po smrti Zmajevićově roku 1748.

Na své pravoslavné poddané hleděla benátská vláda stále jako na uniaty. Teprve 16. listop. 1780 vydán byl benátským senátem zákon, kterým se pravoslavní poddaní prohlašují nezávislými na římském papeži a uznává se nad nimi moc cařihradského patriarchy.

V době prvé vlády rakouské v Dalmacii (1797—1805) se postavení pravoslavné církve v ničem nezměnilo. Za vlády francouzské (1806—1813) nastal obrat k lepšímu. Nový, svobodný život započal pro pravoslavnou církev. Plné rovnoprávnosti dosáhli pak dalmatští pravoslavní za druhé vlády rakouské. — Odborným kruhům doporučujeme dílo Milašovo co nejvřeleji.

Dr. Karel Kadlec.

Czasopismo prawnicze i ekon. 1902. Jako samostatná příloha počaly vycházet prof. Dra *Fr. Piekosińského*: Szkice do historyi prawa polskiego. Účelem práce té jest poskytnouti studentům příručku k přednáškám o právu polském a nahraditi jedinou dosud existující knihu toko druhu, *J. V. Bandtkieho* Dějiny práva polského z r. 1850 resp. 1830, dílo dávno již zastaralé. Co se tkne periodisace dějin práva polského, dělí autor právní děje polské na dobu stařešinskou, dobu Popelovců (od IX. st. do 1370), epochu Andegawińskou (—1399) a epochu králů volených (do pádu říše polské). Co tkne se doby stařešinské, rozbírá autor v § 1. nejprvé otázku, odkud přišli Poláci do své vlasti, v § 2. pak s čím do vlasti své přišli. V § 3. snaží se autor určiti počet předků v době přistěhování (na základě názvů topografických); v § 4. rozbírá otázku, přišli-li Poláci již jako zvláštní národ anebo jako část kmene lechyckého, který teprvé zde se vyvinul v Poláky. V § 5. určuje dobu příchodu, v § 6. pak stupeň kultury jich v době přistěhování, v § 7. způsob hospodaření bezprostředně po osídlení, v § 8. nej-

starší organisaci jich v nové vlasti. V § 9. pojednává o původu moci knížecí, o vzniku šlechty, erbů šlechtických. V § 10. podává analysu názvů místních jako hlavního materiálu dějin doby stařešinské (župní), a stanoví devět různých kategorií názvů topografických. V § 11. líčí poměry ekonomické v dobách těch a v § 11. podává rozbor zajímavé své theorie podboje.

Унив. извѣстія, Kijev 1902. *Prof. Vladimirskij-Budanov*, Судебникъ 1589 года. Proslulý historik práva ruského pojednává o významu a pramenech Suděbníka z r. 1589. *Dr. Čk.*

Hlídka časopisů za r. 1902 (část další, v. Sborník III., 320 sl.).

V. Úřady a správa.

F. Tezner, Die landesfürstl. Verwaltungsrechtspflege in Oesterreich von Anfang des 15. bis zum Ausgang des 18. Jahrh. (Grünh. 29, pokrač. ze svazku 25), srov. též Sbor. III., 393–4.

Dr. *Čeněk Klír*, Stručný nástin bernictví království Českého v dobách před válkami husitskými (ČČM. 76); pojem, důchody vladaře, roční platy obyvatelstva poddaného a měst královských, berně královská, zemská i židovská. *E. — A. Kern*, Bemerkungen zur Finanz- und Verwaltungsgesch. Schlesiens vor 1740 (F. Pr. BG. 15., 1902); některé příspěvky k dějinám vlivu slezských stavů na správu vojenskou, povolování rekrutů, řízení obrany země a na bernictví, též k dějinám bernictví zeměpanského v 2. pol. 17. stol. a 1. pol. 18. stol. — *F. Kogler*, Das landesfürstl. Steuerwesen in Tirol bis zum Ausgange des Mittelalters, I.: Die ord. l. f. Steuern (AÖG. 90, 1901); v. Sborník III., 317 sl. Rec. *L. Bittner* (MJÖG. 23, 1902), *H. Voltelini* (HVJS. 5, 1902). — *F. Freih. v Myrbach*, Zur Steuergesch. Tirols (FA. XIX.); krátký rozbor právě uvedeného spisu Koglerova i spisu v. Sartoriho: Gesch. des landschaftl. Steuerwesens in Tirol von K. Max. I. bis Maria Theresia (v. Sborník III., 315); oba spisy se doplňují, avšak schází dosud článek je spojující, kterým bude II. díl spisu Koglerova o vývoji mimořádných daní zeměpanských do Maximiliana, jež tvoří přechod k daním stavovským od Sartoriho vylíčeným; chválí oba spisy, toliko vytýká Koglerovi, že používá moderních theorií finančních na primitivní dávky 13. a 14. stol., a Sartorimu, že si příliš málo všímá souvislosti zápasu mezi mocí stavovskou a zeměpanskou se současnými zevnějšími příběhy politickými; snaží se ze stávajících politicko-historických děl poněkud vysvětliti řečený přechod od řádných daní zeměpanských k daním stavovským. — *A. v. Jaksch*, Münzfunde in Kärnthen 1902 (Car. I., 92, 1902), přehled nálezů s udáním pánů mincovních, totiž patriarchů Aquilejských a hrabat Gorických. — *Bruno Bellerode*, Beiträge zu Schlesiens Rechtsgesch., 3. Heft, I. Theil: Bergbau-Vorrechte in der Herrschaft Pless in Oberschlesien. Rec. *K. Siegel* (MHL. 30, 1902): obsahuje mezi jiným obnovený důkaz, že s ius ducale nebyly spojeny žádné regalie. — *K. Kolbe*, Zur geschichtl. Entwickelung des schles. Freikuxgelderfonds (OS. 1, 1902): z fondu toho hradily se potřeby horníků, hlavně ve školství, ale i jiné, zejména v obecní správě, při tom vůbec líčí se různé poměry práva hor-